

Cestovný ruch a krásy Slovenska

Cestovný ruch je súčasťou hospodárstva Slovenska.

Cestovný ruch zahŕňa:

- rekreácie,
- turistiku,
- výlety.

Rekreanti a turisti navštevujú najmä:

- pohoria s členitým povrchom – vysoké štíty, hlboké doliny,
- jaskyne, priepasti, strmé doliny – povrchové a podpovrchové krasové formy,
- vodné plochy, rieky, vodopády, plesá,
- kúpele s liečivými minerálnymi a termálnymi vodami,
- akvaparky, oddychové areály,
- historické časti miest,
- kultúrne a historické pamiatky,
- miesta zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Pohoria s členitým povrchom

Medzi najviac navštevované pohoria patria:

- na severe Slovenska - **Tatry, Nízke Tatry, Malá a Veľká Fatra,**
- na západe Slovenska - **Malé Karpaty,**
- na severe Slovenska - **Pieniny,**
- v strede Slovenska - **Slovenské Rudohorie, Štiavnické vrchy, Poľana.**

Jaskyne, priepasti, strmé doliny

Patria sem najmä rôzne krasové formy na povrchu a pod zemským povrchom. Medzi najviac navštevované patria:

- v Slovenskom krase – jaskyňa **Domica, Gombasecká jaskyňa**, monumentálny krasový kaňon **Zádielska dolina**,
- v Nízkych Tatrách – **Demänovské jaskyne**,
- v Slovenskom raji – **Dobšinská ľadová jaskyňa, prielom Hornádu** - národná prírodná rezervácia na rieke Hornád,
- v Malej Fatre – sústava tiesňav a kaňonov **Jánošíkove diery**,
- na Muránskej planine – kopec **Cigánka**.

Demänovská jaskyňa Slobody

Vodné plochy, rieky, vodopády, plesá

Vodné plochy, rieky, vodopády, plesá turisti navštevujú najmä v letných mesiacoch.

Medzi najviac navštevované vodné plochy patria:

- v Senci – **Slnčné jazerá**,
- v Bratislave – **Zlaté piesky**,
- na Orave – **Oravská priehrada**,
- na Zemplíne – **Zemplínska šírava**,

- v Ondavskej vrchovine – **vodná nádrž Domaša**,
- pri Liptovskom Mikuláši – **vodné dielo Liptovská Mara**,
- v Štiavnických vrchoch – **tajchy**,
- na rieke Dunaj – **rekreačná oblasť pri Vodnom diele Gabčíkovo**.

Liptovská Mara

Medzi najviac navštevované rieky patrí:

- **Dunaj** – druhá najdlhšia európska rieka,
- **Váh** – najdlhšia slovenská rieka,
- **Orava** – nachádzajú sa tu vzácne a chránené riečne ekosystémy, splavná na pltiach,
- **Hron** – splavná na kanoe, rafte, či kajaku,
- **Nitra**,
- **Hornád** – je známy výskytom našej najvzácnejšej ryby – hlavátky podunajskej,
- **Dunajec** – známy splavovaním na pltiach.

Rieka Dunajec - známa splavovaním na pltiach

Medzi najviac navštevované vodopády patria:

- **Studenovodské vodopády** - ľadovcové vodopády na Studenom potoku vo Vysokých Tatrách,
- **Vodopád Skok** - 30 metrov vysoký tatranský vodopád v Mlynickej doline,
- **Šútovský vodopád** - vodopád v pohorí Malá Fatra.

Vodopád Skok

Medzi svetovo známe tatranské plesá patrí:

- **Štrbské pleso** - najtypickejšie morénové ľadovcové jazero,
- **Veľké Hincovo pleso** - najväčšie a najhlbšie pleso,
- **Popradské pleso** - jedno z mála horských jazier, v ktorom žili ryby,
- **Modré pleso** - najvyššie položené pleso.

Štrbské pleso

Kúpele, akvaparky, oddychové areály

Turisti po celý rok veľmi radi navštevujú naše kúpele s liečivými minerálnymi a termálnymi prameňmi. Na území Slovenska sa nachádza niekoľko svetoznámych kúpeľných miest, napríklad:

- **Piešťany,**
- **Bardejovské kúpele,**
- **Trenčianske Teplice,**
- **Brusno,**
- **Číž,**
- **Turčianske Teplice,**
- **Sklené Teplice,**
- **Lúčky.**

Kúpele Piešťany

Pri termálnych prameňoch vznikli aj oddychové areály a akvaparky. Medzi najviac navštevované patrí:

- pri Liptovskom Mikuláši - **Tatralandia**,
- v Poprade - **Aquacity**,
- rekreačné areály v **Senci, Štúrove, Dunajskej Strede, Veľkom Mederi, Patinciach, Bešeňovej, Turčianskych Tepliciach, Vrbove.**

Historické časti miest

Historické časti miest patria medzi krásy Slovenska vytvorené človekom. Najviac navštevovaným mestom je Bratislava a jej historické časti - **Bratislavský hrad, hrad Devín, Dóm svätého Martina, Michalská veža, Stará radnica, nábrežie rieky Dunaj.**

Dóm svätého Martina v Bratislave

Mnoho turistov navštevuje aj lokality svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Patrí sem:

- **Historické centrum baníckeho mesta - Banská Štiavnica,**
- **Spišský hrad,**
- **Historické centrum mesta Levoča,**
- **Vlkolíneec - drevenice, zrubová zvonica, zrubová studňa,**
- **Mestská pamiatková rezervácia Bardejov,**
- **Drevené kostoly slovenských Karpát.**

Dedinka Vlkolíneec - najzachovalejší celok pôvodnej ľudovej architektúry

Kultúrne a historické pamiatky

Medzi často navštevované kultúrnohistorické pamiatky Slovenska patria hrady a kaštiele:

- **Bojnický zámok,**
- **Zvolenský zámok,**
- **zrúcanina hradu Beckov,**
- **Nitriansky hrad,**
- **Trenčiansky hrad,**
- **Šarišský hrad,**
- **Oravský hrad,**

- **Kaštieľ v Betliari.**

Bojnický zámok

Zopakujte si:

1. Ktoré pohoria navštevujú turisti na severe Slovenska?
2. Ktoré jaskyne sa nachádzajú v Slovenskom krase?
3. Vymenuj najviac navštevované vodné plochy Slovenska.
4. Vymenuj najznámejšie slovenské kúpele.
5. Ktoré slovenské lokality sú zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO?

Použitá literatúra:

Tolmáči, L. a kol.: Geografia pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Orbis Pictus Istropolitana, spol. s r.o., Bratislava, 2012. s. 28 – 29.
Ružek, I. a kol.: Geografia pre 5. ročník základných škôl. VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec, 2009. s. 71. – 72.

Zdroje obrázkov:

http://en.wikipedia.org/wiki/Dem%C3%A4novsk%C3%A1_Cave_of_Liberty
http://en.wikipedia.org/wiki/Liptovsk%C3%A1_Mara
http://fr.wikipedia.org/wiki/Vodop%C3%A1d_Skok
http://en.wikipedia.org/wiki/%C5%A0trbsk%C3%A9_pleso
http://en.wikipedia.org/wiki/Aquapark_Tatralandia

http://en.wikipedia.org/wiki/St._Martin%27s_Cathedral,_Bratislava

<http://en.wikipedia.org/wiki/Vlkol%C3%ADnec>

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Napoleonske_kupele_Piestany.JPG

http://en.wikipedia.org/wiki/Bojnice_Castle